GEMEENTE waadhoeke

Bijlage 3

Begrotingsaanvragen bestaand/ nieuw beleid en bedrijfsvoering

28 september 2026

Raad 22 oktober 2026

adres
Harlingerweg 18
8801 PA Franeker

postadres
Postbus 58
8800 AB Franeker

online
www.waadhoeke.nl
info@waadhoeke.nl

telefoon
0517 380 380

Inhoudsopgave

1. Inleiding 3
2. Beschikbare ruimte 4
2.1 Structurele ruimte 4
2.2 Incidentele ruimte 4
3. Begrotingsaanvragen incidenteel 5
3.1 Incidentele begrotingsaanvragen ten laste van de algemene reserve 5
3.2 Incidentele begrotingsaanvragen ten laste van de reserve sociaal domein 7
4. Conclusie 7

1. Inleiding

In een reguliere planning&control-cyclus vindt de integrale afweging voor het inzetten van de beschikbare financiële middelen plaats bij de kadernota. Vanwege het verkiezingsjaar was dat dit jaar bij de kadernota 2027-2030 niet op die manier mogelijk. Het coalitieakkoord is vertaald in het collegeprogramma, en daar is ook een financiële vertaling van gemaakt. In de financiële vertaling van het collegeprogramma is de beschikbare structurele en incidentele ruimte geschetst. Deze notitie, met de financiële vertaling van de verzoeken voor aanvullend en/of extra budget vanuit bestaand en nieuw beleid en bedrijfsvoering, sluit daarbij aan.

2. Beschikbare ruimte

2.1 Structurele ruimte

In het meerjarenperspectief is alleen in 2027 structurele ruimte. De jaren 2028 t/m 2030 zijn negatief. Het college stelt voor om de ruimte in 2027 niet structureel te gebruiken. Voor de financiële vertaling van het collegeprogramma is het budget nieuw beleid beschikbaar en een deel van de post onvoorzien structureel. Er is geen ruimte voor de structurele gevolgen van bestaand/nieuw beleid en bedrijfsvoering, die niet afkomstig zijn uit het collegeprogramma.

2.2 Incidentele ruimte

In de bijlage “Financiële vertaling van het collegeprogramma” is de incidentele ruimte berekend op € 7,6 miljoen. Deze is opgebouwd uit de ruimte in de algemene reserve (AR) boven de risiconorm en het incidenteel inzetten van het begrotingssaldo 2027.
Van de beschikbare incidentele ruimte van € 7,6 miljoen wordt afgerond € 2,9 miljoen ingezet voor het collegeprogramma. Daarnaast worden er ook incidentele middelen van € 2,7 miljoen ingezet voor bestaand/nieuw beleid en bedrijfsvoering. Het college wil de resterende ruimte van € 2,0 miljoen beschikbaar houden om eventueel op een later moment in te zetten. Hierbij ligt de focus op de doelen zoals genoemd in het coalitieakkoord: investeren om te besparen en het dempen van toekomstige lasten.

De aanvragen in de andere jaarschijven komen terug bij de integrale afweging in de kadernota 2028-2031.

Er is gekeken of er nog andere reserves passend zijn bij de voorliggende begrotingsaanvragen. Aan de hand van de concrete aanvragen is dit de reserve sociaal domein: deze reserve is bedoeld om schommelingen in de uitgaven van het sociaal domein op te vangen. Tevens worden hier projecten uit bekostigd, die een positief effect hebben op de uitgaven van het sociaal domein. Er is afgerond € 3.000.000 beschikbaar. Het collegeprogramma legt een beslag op deze ruimte van (€ 655.000 + € 280.000 =) € 935.000.

3. Begrotingsaanvragen incidenteel

3.1 Incidentele begrotingsaanvragen ten laste van de algemene reserve

De beschikbare ruimte van afgerond € 2,7 miljoen voor 2027 wordt ingevuld. In onderstaande tabel zijn de voorstellen samengevat (een min is een nadeel, een plus is een voordeel).

Onderwerp	2027	2028	2029	2030
Verduurzamen gemeentelijk vastgoed	-1.000.000	-1.000.000	-500.000	
Aanvullen bestemmingsreserve ontwikkelfonds	0	-2.500.000	-2.500.000	
Herplantplicht	-350.000			
Jubilea in Waadhoeke	-300.000	-100.000		
Transformatiebudget afdeling gebiedsteam	-350.000			
Domeinoverstijgend innovatiebudget Sociaal Domein	-100.000			
Werkbudget Organisatieontwikkeling	-100.000			
Huisvesting buitendienst voorbereiding	-360.000	-405.000		
Dienstverlening - aanpassen centrale hal	-90.000			
totaal tlv AR	**-2.650.000**	**-4.005.000**	**-3.000.000**	**0**

Onderstaand de toelichting per onderwerp.

Onderwerp	2027	2028	2029	2030
Verduurzamen gemeentelijk vastgoed	-1.000.000	-1.000.000	-500.000	

Voor de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed wordt op dit moment tot 2040 € 14 miljoen in totaal geraamd. In 2022 is voor de eerste vier jaar € 2.500.000 beschikbaar gesteld. De planning hiervoor is in de raad van april 2026 vastgesteld. Voor de periode 2027-2030 wordt voor de uitvoering wederom gefaseerd € 2.500.000 gevraagd. De aanvragen 2028 en 2029 komen terug in de kadernota 2028-2031.

Onderwerp	2027	2028	2029	2030
Aanvullen bestemmingsreserve ontwikkelfonds	0	-2.500.000	-2.500.000	

Het ontwikkelfonds is bedoeld voor unieke projecten die bijdragen aan de strategische doelen uit het coalitieakkoord van Waadhoeke. Binnen de bestemmingsreserve ontwikkelfonds is momenteel circa € 2,2 miljoen vrij beschikbaar. Naar verwachting zal dit bedrag in 2026 en 2027 grotendeels worden ingezet voor de cofinanciering van een subsidieaanvraag binnen het Investeringskader Waddenfonds en voor een mogelijke investering in de verbreding van de functie van het raadhuis van Franeker. Om ook in de komende coalitieperiode kansen op externe financiering te kunnen benutten en strategische projecten te kunnen ondersteunen, wordt voorgesteld de bestemmingsreserve eenmalig aan te vullen met € 2,5 miljoen in 2028 en € 2,5 miljoen in 2029. Dit voorstel komt terug in de kadernota 2028-2031.

Onderwerp	2027	2028	2029	2030
Herplantplicht	-350.000			

Er is inmiddels overeenstemming met de provincie over de uit te voeren maatregelen. Er moet een archeologisch onderzoek en bodemonderzoek plaatsvinden. Daarnaast moeten er nog bomen aangekocht worden en geplant. De totale kosten worden geschat op € 350.000 eenmalig.

Onderwerp	2027	2028	2029	2030
Jubilea in Waadhoeke	-300.000	-100.000		

2028 wordt een bijzonder jaar voor Waadhoeke. Diverse jubilea, mijlpalen en evenementen vallen samen, waaronder 10 jaar gemeente Waadhoeke, de 175e PC, 10 jaar Academie van Franeker, 300 jaar Koornbeurs, de 200e sterfdag van Eise Eisinga, de zevende Slachtemarathon en Arcadia. Deze samenloop biedt een unieke kans om een gezamenlijk cultureel programma te ontwikkelen. Het programma verbindt inwoners, organisaties en instellingen, versterkt de identiteit van Waadhoeke en vergroot de aantrekkingskracht voor bezoekers. Voor de ontwikkeling en uitvoering van dit programma is een projectorganisatie en activiteitenbudget nodig. De aanvraag voor 2028 komt terug in de kadernota 2028-2031.

Onderwerp	2027	2028	2029	2030
Transformatiebudget afdeling gebiedsteam	-350.000			

Binnen het Gebiedsteam werken we aan de doorontwikkeling van onze uitvoering. Met deze tijdelijke middelen versterken we de gebiedsteams, zodat we de uitvoeringsopgave kunnen waarmaken en kunnen borgen. Hiermee leggen we de basis voor een toekomstbestendige inrichting vanaf 2027. De ingezette transformatie moet op de beoogde wijze worden geïmplementeerd en geborgd. De substantiële investeringen in analyse, ontwerp, verandertrajecten en voorbereiding behouden waarde, en de uitvoering wordt verbeterd naar een toekomstbestendige inrichting van de gebiedsteams vanaf 2027.

Onderwerp	2027	2028	2029	2030
Domeinoverstijgend innovatiebudget Sociaal Domein	-100.000			

De vraagstukken binnen Wmo en Jeugdwet kennen een duidelijke samenhang en richten zich op preventie, vroegsignalering en integrale ondersteuning dichtbij inwoners. Er is grote behoefte om domeinoverstijgend te innoveren, om de beweging naar de voorkant te maken. Hiervoor is een uitvoeringsbudget nodig. Als concreet voorbeeld wordt vanaf 2026 een bewustwordingscampagne gestart rondom het thema 'Langer zelfstandig wonen'. In 2027 krijgt deze campagne een vervolg, aansluitend op het nieuwe beleid voor Woonvoorzieningen en Woningaanpassingen op grond van de Wmo.

Onderwerp	2027	2028	2029	2030
Werkbudget Organisatieontwikkeling	-100.000			

Dit budget wordt ingezet voor het ontwikkelen van de organisatie. Een organisatie die toekomstbestendig is en blijft, proactief kan blijven reageren op de maatschappelijke en technologische ontwikkelingen, die steeds om meer en andere vaardigheden en competenties vragen. Een organisatie die wendbaar kan acteren in een duidelijk veranderende arbeidsmarkt, die van ons vraagt om blijvend te investeren in de organisatie en de medewerkers.

Onderwerp	2027	2028	2029	2030
Huisvesting buitendienst voorbereiding	-360.000	-405.000		

Binnenkort zal er een advies komen over nieuw- of verbouw of eventuele herallocatie van de locaties van de buitendienst. Aangezien het hier om een grote investering zal gaan en het uitgangspunt circulair bouwen is, wordt voor 2027 en 2028 een budget voor voorbereidingskosten aangevraagd. Circulair bouwen vraagt om een vroege verkenning samen met een aannemer van voorraden op de markt. Met dit voorbereidingsbudget kan in 2027 en 2028 met een aannemer een bouwteam worden opgezet. De aanvraag voor 2028 komt terug in de kadernota 2028-2031.

Onderwerp	2027	2028	2029	2030
Dienstverlening - aanpassen centrale hal	-90.000	0	0	0

Door het open karakter van het gebouw en de groei van het aantal medewerkers (sinds de start van Waadhoeke), draagt het geluid ver. Er doen zich dagelijks momenten voor dat gesprekken met inwoners (aan de balies) niet goed kunnen worden gevoerd omdat men elkaar niet verstaat. Dit wordt met name veroorzaakt door geluidsoverlast dat van bovenliggende verdiepingen komt. Om dit te reduceren worden geluidswerende maatregelen voorgesteld. Daarnaast is, mede door het open karakter van het gebouw, geconstateerd dat de privacy van inwoners onvoldoende gewaarborgd kan worden. Er wordt voorgesteld twee gesprekruimtes te realiseren.

3.2 Incidentele begrotingsaanvragen ten laste van de reserve sociaal domein

Zoals eerder is ook de reserve sociaal domein beschikbaar voor dekking. Het betreft de volgende onderwerpen.

Onderwerp	2027	2028	2029	2030
Uitvoeringsbudget Sociale Basis	-115.000			
Maatjesproject	-60.000			
Totaal t.l.v. de reserve sociaal domein	**-175.000**	**0**	**0**	**0**

Onderstaand de toelichting per onderwerp.

Onderwerp	2027	2028	2029	2030
Uitvoeringsbudget Sociale Basis	-115.000			

De raad heeft op 16 oktober 2025 het beleid sociale basis 'De Kracht van de Mienskip' vastgesteld. Vervolgens heeft het college het uitvoeringsprogramma sociale basis vastgesteld, waarin diverse aanvragen zijn opgenomen. Dit betreft het algemene uitvoeringsbudget Sociale Basis (€ 50.000), onderzoek Subsidieregeling Sociale Basis (€ 45.000) en ondersteuning informele en georganiseerde (dorps)netwerken (€ 20.000).

Onderwerp	2027	2028	2029	2030
Maatjesproject	-60.000			

Het Maatjesproject van Connexa is ontstaan in de Corona-periode met behulp van Coronaherstelmiddelen. Professionals zagen dat vooral ouderen meer behoefte hadden aan één-op-één contact dan aan groepsactiviteiten, waardoor het project in het laatste kwartaal van 2022 van start ging. Daarna is het steeds incidenteel gefinancierd van GALA/SPUK middelen. Het maatjesproject voorziet in een behoefte, en hiermee kan soms andere inzet voorkomen worden. Voorgesteld wordt het project nog één jaar voort te zetten.

4. Conclusie

In totaal wordt voorgesteld afgerond € 2,7 miljoen aan incidenteel budget toe te kennen, gedekt ten laste van de AR. Dit past binnen de beschikbare ruimte.

Het saldo van de AR daalt naar afgerond € 13,6 miljoen.
In de reserve sociaal domein blijft nog een saldo van afgerond € 1,9 miljoen.